

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
Zápolya-utca 1-ös szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 189. szám.

Péntek, augusztus 19.

Szent István napja.

Nagybeeskerek, augusztus 19.

Hálás kegyelettel és felmagasztosult önértéssel üljük meg a holnapi napot. Állami létünk ezer éves történelmében Szent István nagy alakjának fénye sugárzik át kilencszáz évnek viszontagságain. Árpád meghódította e földet! Szent István alapította itt meg a magyar államot. Neki köszönhetjük, hogy az európai civilizáció ezen a földön termékeny talajra talált. Ő avatta fel ezt az országot ennek a műveltségnek nemcsak részesévé, hanem egyik hatalmas oszlopává, melyen megtört a barbárság hódító ereje. A szent királyt illeti meg a dicsőség, hogy népe európai missziót tudott betölteni. Ez a nép mindenre nem lett volna képes, ha első királya meg nem acélozza lelkét az igazi hit erejével és meg nem ajándékozza azzal az állami szervezettel, mely fentartotta és becsültte tette ezt az országot évszázadok hosszú sorának dicsőséggel és szenvedésekkel teljes viharai között.

Két megdönthetetlen alapkőve volt annak az állami rendnek, melyet Szent István alkotott és nemzetének örökül hagyott.

Az egyik a nemzetnek és a királynak közös hatalma volt nemcsak a törvényhozásban, hanem a kormányzatban is. A másik a keresztény hitnek királyt és nemzetet áldásaival betöltő ereje. A magyar alkotmánynak és a magyar társadalom szervezetének együtt-tartó kapcsai ezen a két alapon nyugodtak. Az ebből kisarjadzott erkölcsi tartalom nélkül ez a nemzet nem tudta volna megülni ezeréves jubileumát.

Ezen a nagy nemzeti ünnepen

idézzük fel lelkünkben történelmünknek nagy tanulságait. Gondoljunk arra, mily megtörhetetlen erőt adott ennek az államnak az a bámulatos szervezet, melynek alap gondolata az volt, hogy a király a nemzettel együtt uralkodik. A nép ebben a koncepcióban nem volt az alattvalók tömege, mint a kontinens valamennyi többi államában. Államalkotó tényezőként szerepelt már akkor, mikor a kontinensen a feudalizmus képzelhetetlennek tartotta ezt az állapotot, sőt azt az uralkodói és állami hatalom legnagyobb veszélyének tartotta. Igaz, hogy a politikai tényezőként nálunk érett populus nem foglalta magában a lakosság egész egyetemet. De viszont ezzel szemben áll az a tény, hogy a magyar állam megalapításának korában a jogosított nép körét nem is lehetett tágabbra kiterjeszteni. És szemben áll az a másik tény, hogy az ezen körön kívül álló lakosság a történelmi fejlődésnek szintén legkezdetén már törvényes védelmet és gondozást kapott. És ha ez csak olyan értelemben is történt, az uralkodó osztály köteles volt a politikai joggal nem bíró osztály érdekeit istápolni és gyámolítani, annyi bizonyos, hogy ez valóságos forradalom volt szemben a feudalizmus jogrendjével és annak a magasabb állambölcséletnek felelt meg, hogy itt a nemzet és a király együtt jelentkeznek, mint a hatalomnak letéteményesei.

A két erőnek ez az összeolvadása és közös célra működése biztosította a magyar államnak azt a díszes helyet, mely Európa népcsaládai között számára osztályrészül. És ez a gondolat vezette át szerencsésen ezt az országot ama belválságokon is, melyek koronkint

megzavarták életét. Mig másutt a kontinensen egész a francia forradalomig minden ilyen belső válság azt idézte elő, hogy a királyi hatalom öregbedett, a nemzet pedig egyre jobban súlyodt a szolgaságba: Magyarországon az arany bulla idejétől kezdve a nemzeti királyok egész sora ugy védelmezte meg a saját hatalmát a főurak hatalma ellenében, hogy a nemzetnek mindig tágabb körére terjesztették ki a politikai jogokat s ebben a kiterjesztésben keresték a pillanatnyira megzavart erőviszonyok egyensúlyát.

Mindennek a bölcsességnek alapja van lerakva azokban az intelmekben, melyeket a szent király fiához intézett, s melyek szent István Dekretumainak első könyvében olvashatók: „Omnes homines unius sunt conditionis.“ Az emberi jogegyenlőségnek ezt a nemes elvét mondja ki a dicső király, midőn fiát az uralkodói kötelességekre tanítja. „Illi tibi militent, non serviant.“ A te néped hadakozzék és ne szolgáljon neked; ime a szolgáló alattvalóság megbélyegzése a trónról. És mily felemelő, mikor a szent király arra tanítja fiát, hogy nemzete legjelesebbjeinek tanácsával éljen: „Nam a stultis et mediocribus non valent componi viris, sed e melioribus sapientioribusque ac honestissimis exprimi debent. Mintha csak egy alkotmányos uralkodó oktató arra fiát, hogy ne az oktondiktól, bölcsőbbektől és a legbecsületesebbektől fogadja el tanácsokat. Ime a hatalom-megosztásnak nagy gondolata az emberi jogok összhangjának eszményi koncepciójában a nemzet és a király között. Ezt pedig kiegészítik azok az intelmek, melyek a vallási érület ápolásának nagy kötelességeiről és még nagyobb szükségéről emlékeznek meg.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Kétségbeesve.

Két szobából és egy parányi konyhácskából áll a kis munkáslakás; de a szobák csak akkorak voltak, hogy egyikbe sem lehetett beleállítani azt a két ágyat, amely az egész család fekvőhelyéül szolgált. Az egyikben a szülők fektüdtek az újszülöttel, a másikban a fiu és a leánykák, a tizenhét éves Gyula, a tizennégy éves Berta és a kilenc-tíz éves Silvanie.

Több mint egy órája már, hogy mindnyájan lefeküdtek. A grenellei templomtorony órája tizet ütött. A hold rezgő, szelid fénye ömlött be a gyermekszoba ablakán. Ott aludt a három gyermek a sarokban, Gyula hátat fordítva a kisebbiknek, aki a szalmaszák sarkába húzódott; Berta szemközt végignyulva, testvére karjára hajtott fejével és tágranyit szemekkel.

Gyula megérintette.
— Nem alszol?
Idegesen felelt:
— Hát te?
Hosszan ránézett és magához ölelve a leányka térdeit, részvétellel folytatta:
— Óra gondolsz?
Fölkacagott.
— És te is gondolsz valakire.

Félkézre támaszkodva, szeliden megcsóválta a fejét és szeretetteljesen nézett rá, mint ahogy az öregebb testvérnek illik, a ki már sokat tapasztalt és tudja, hogy mit jelent az első szerelem.

Berta, hogy visszafojtsa zavarát, a fogait szorította össze, ruhája csücskén babrálva ujjaiával.

— Szegény kis fruska, szegény kis fruska, — kezdé megint a fiu. — Tudod-e, hogy az utolsó pár hónap alatt csunyan megváltoztál. Éjjel nem alszol, nappal nem eszel; nem csoda, hogy a jó szín elhagyott. Soká akarsz még így élni?

A leány nyugodtan felelte:
— Oh dehogyan. — Holnap megölöm magamat.

Egyetlen mozdulattal megragadta mind a két vállát:
— Te, te . . . Mit beszélsz? Mit mondtál? Megőrültél?

Elsőbbben is hátrakapta a fejét, mintha attól félne, hogy arcul ütik, azután, hirtelen elvesztve minden önuralmát, arcvonásai eltorzultak, szeméből a köny kicsordult és a szoba mély csöndjében elcsukló hangon ismételtette tovább:

— Igen, Gyulácskám, megölöm magamat, igen, megölöm magamat . . . Többé nem fogtok rólam tudni . . . és Berta nem lesz többé és anyácska is meg lesz elégedve, hiszen mindig

csak azt hajta, hogy rossz vagyok, a ki okvetlen bünbe fog esni . . . Pedig a jó Isten tudja, hogy ez nem igaz, hogy nem vétkeztem senkivel, még az én kis barátommal sem . . . Hát csak megölöm magamat, mert nem bírom tovább; nagyon szerencsétlen vagyok . . . Mióta megvagyok, csak ütöttek és ütöttek meg szidtak, úgy mint legutóbb is . . . Tizenkét órát dolgoztam naponként, dolgozom, a mennyit csak lehet és mégis szombaton mikor hazahozom a négy és fél frankomat, anyácska azt mondja, hogy az nem elég, hogy kenyeret és cipőt vegyen belőle nekem . . . Hát jól van. Ha majd a vízbe fultam, akkor nem fogok senkinek sem pénzbe kerülni és nem leszek a terhetekre. Holnap kimegyek a Hattyuszigetre, csak a partra kell állni és lecsuszni. Ehhez inkább lesz bátorságom, mind a hidról beugrani. Határozom. Isten veled. Holnap már a morgueban fogjuk viszontlátni egymást.

Gyula megértette, hogy annak a nagy bánatnak más oka kell, hogy legyen. Átölelte hugát és mikor a saját felindulásától szóhoz jöhetett, fülébe sugva kérdezte:

— És János?

A zokogás megkettőződött.

— Jánoskám, az én kis Jánosom; a szép kis Jancsi! — mondta fuldokolva.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hatható szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgyint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban ávegenként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl óggel legyen ellátva: F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10 óráig. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Szent István-napja.** Holnap ünnepeljük Magyarországot első királyának, Szent Istvánnak dicsőséges emlékeztétét. Mint minden esztendőben, úgy az idén is nagy ünnepséggel ülnek meg a napot Nagybecskerekben. Így az itteni plébánia-templomban holnap reggel 7 órakor csendes mise lesz, fél 9 órakor pedig szintén csendes misét tartanak, míg délelőtt 10 órakor zenés mise lesz, amelyet megelőzőleg Engel Ferenc segédlelkész magyar nyelven mond alkalmi szentbeszédet. A holnapi zenés misét, amelyre az összes polgári és katonai hatóságok hivatalosak, Szabó Ferenc apátplébános mondja fényes papi segédlettel. Az istentiszteleten a templomi ének- és zenekar Pombauer miséjét adja elő, Offertoriumra Marchetti „Ave Maria”-ját éneklő Boross Károlyné urnő. A református templomban délelőtt 9 órakor szintén lesz ünnepi istentisztelet, amelyen Fekete Gyula nagyikindai lelkész fog prédikálni, folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor pedig Nyáry Pál pécsi lelkész prédikál.

— **Görög keletiek ünnepe.** Gör. kelet szerb polgártársaink ma ülték meg urunk szülinévnapjának ünnepét. Ezen ünnep annyiban is bír jelentőséggel, mert a mai napon meg végbe az istentiszteleten a szőlőszentelés ünnepélyes szertartása. A mai ünnep alkalmából a helybeli gör. keleti szerb templomokban fényes istentisztelet volt.

— **Püspökök üdülése.** Dessewffy Sándor csanádgyházmegyei püspök titkára, Pacha Ágost kíséretében még mindig Reichenhallban üdül igen jó egészségben. Az aradi gör. kelet román püspök, Papp János, aki szintén Reichenhallban töltötte a nyári nagy részét, most tért haza Aradra. A két püspök majdnem naponként találkozott a kies fürdőhelyen, ahol együttesen hosszabb sétákat tettek. Dessewffy püspök a hó végén tér csak vissza Temesvárra.

— **Tallián Andor temetése.** A szerencsétlen véget ért ifju Tallián Andor holtteste tegnap este érkezett Törökkanizsára, a hol Talliánék házában mindjárt ravatalra helyezték. A korán elhunyt ifjút, mint lapunknak telefonon jelentik, ma délután 4 órakor temették el óriási részvét mellett. A temetési szertartást Rácz Ferenc

plébános, pápai kamarás végezte s a végtisztességre összegyűlt nemcsak egész Törökkanizsa lakossága, hanem a környékről is sokan, hogy az általános tiszteletben és szeretetben álló mélyen sujtott család iránt részvétüket kifejezzék. A megható gyászszertartás után az elhunytat a Tallián-család sírboltjában helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szent miseáldozat augusztus 22-ikén lesz Törökkanizsán.

A gyászszertől a család a következő gyászjelentést adta ki:

Vizeki Tallián Béla Ő cs. és kir. Apostoli Felségének valóságos belső titkos tanácsosa, a Szent István-rend és koronás arany kereszt s. a. t. tulajdonosa, m. kir. földmívelésügyi miniszter, országgyűlési képviselő és neje varadiai Baich Mária úgy gyermekeik Lala, Tibor és Jenő, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtörve tudatják, hogy hön szeretett fiuk, testvérük és rokonuk Vizeki Tallián Andor, Ludovika Akadémiai növendék f. évi augusztus hó 16-án életének 18-ik évében rövid szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A boldogult hült teteme f. hó 19-én d. u. 1/4 órakor fog Törökkanizsán a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szent mise pedig f. hó 22-én a a törökkanizsai róm. kath. egyházban az egek urának bemutatni. Áldás és béke lengje körül a drága halott hamvait! Törökkanizsa, 1904. augusztus hó 16-án.

— **A honvédségi kinevezések.** A hivatalos lap e hó 18-iki száma közli azon honvédekadémikusok névsorát, kiket a király hadnagyokká nevezett ki augusztus 18-ával szeptember 1-től számítandó ranggal. A honvédegyadalmához ki nevezett új hadnagyok közt van Rácz Jakab nagybecskereki adóhivatali pénztárnok jeles képzettségű fia, Rácz Jenő is, akit a kolozsvári 21-ik gyalogezredhez neveztek ki hadnaggyá.

— **Nyilvánossági jog.** A vallás- és közoktatási miniszter a nagybecskereki Messinger Karolin-féle polgári leányiskolának a nyilvánossági jogot, melyet az intézet tavaly egy esztendőre kapott, ismét megadta.

— **Katonai díjnyújtás.** A nagybecskereki m. kir. honvéd zászlóalj tegnapelőtt díjnyújtást tartott. A lövészeten az első díjat Kóós Kálmán főhadnagy, a II-ik díjat Sauerwald József főhadnagy, a III. díjat Lászlóffy Ferenc főhadnagy nyerte el. Mind a három díj igen szép tiszteletdíjből állott.

— **A reformátusok konferenciája.** A reformátusok szombati és vasárnapi konferenciájának sorrendje a következő: 20-án d. e. 9—10-ig istentisztelet a templomban. Predikál Fekete Gyula nagyikindai lelkész. D. e. 10—12-ig érkezik a polgári iskola nagytermében. Tárgy: A vallásos megújulás. Előadó: Szalay József lelkész. D. u.

4—6-ig a templomudvarban összejövetel. D. u. 8—9-ig vallásos előadás a polgári iskola nagytermében. Előadó: Forgách Gyula budapesti s. lelkész és mások. A vasárnapi konferencia sorrendje ez: D. e. 8—10-ig érkezik a polgári iskola nagytermében. Tárgy: Mit tegyünk vallásos életünk megújítása érdekében. Előadó: Szalay lelkész. D. e. 10—11-ig istentisztelet a templomban. Predikál Nyáry pécsi lelkész. Este 8—9-ig összejövetel a paplakon. Az érkezőleltekre mindenkit szívesen meghív az egyház elnöksége.

— **A szárazság és munkahiány.** A tartós szárazság, az ennek folytán beállott takarmányhiány, valamint a nép főtáplálékát tevő vetemények hiánya az ország egyes vidékein első sorban a kisgazdát és a munkást súlyos helyzetbe fenyegeti. A földmívelésügyi miniszter komoly figyelemmel és körültekintéssel igyekszik a bajon segíteni. Rendeletet intézett valamennyi vízrendező, vízhasznosító társulathoz, amelyben a várható munkahiány enyhítése érdekében fölhívja a társulatokat, hogy a súlyos gazdasági helyzet hazafias mérlegelésével ez évben és a jövő év tavaszán anyagi eszközeinek minél teljesebb fölhasználásával végeztesen földmunkálatokat. A miniszter szeptember közepéig jelentést vár, hogy a munkálatok hány munkásnak és mely időre adnak keresetet?

— **Egy kis eső.** Ma reggel kissé felüdülve ébredtünk föl. Az éjszaka ugyanis egy kis esőben volt részünk. Nem sok volt, de a hosszú szárazság és forróság után ez is szinte megváltás számba ment s reggelre minden frisebbnek látszott. A levegő is lehült valamivel, de bizony alaposabb eső kelne el.

— **Az ipartörvény revíziója.** A kereskedelemügyi miniszteriumban az ipartörvény revíziójára vonatkozó munkálatok megindultak. Szükséges a készülő törvényjavaslat megokolásánál, hogy az önálló mesterek s a szerződöttetett inasok és segédek számát iparáganként feltüntetve, ugyancsak a mező- és erdőgazdasági, valamint a bányászati ipar-üzemek, a regale-malmok stb. számára vonatkozó részletes statisztikai adatok rendezésére álljanak. Ezeknek az adatoknak a beszerzésére statisztikai adatgyűjtést szervezett a miniszterium, hogy az elsőfoku iparhatóságok útján augusztus hónap 30-ikáig az összes adatokat szerezzék be s terjesztsék föl.

— **Villamos világítás Nagyikindán.** Nagyikindán, mint lapunknak jelentik, a város villamossal való világításának ügye a megvalósulás stádiuma felé közeledik. A polgármester a kérdés tanulmányozása körül már annyira haladt, hogy már tárgyalást folytat néhány céggel és valószínű, hogy októberre már annyira elő lesz készítve a dolog, hogy végleges befejezést nyer a villamosvilágítás kérdése.

— **Az új tizkoronás bankjegyek.** Annak idején, amikor az új tizkoronás bankjegyek kibocsátását elhatározták, úgy tervezték, hogy az

— Lássuk csak, Berta, mondj el mindent, mióta ismeritek egymást?

— Egy hónapja lesz 14-én.

— Hol találkoztál vele?

— A Boulevard Montparnasseon.

— Hogyan?

— Egy padon.

És lassanként sok-sok kérdés után sikerült megtudnia a szerencsétlen leánya egész titkát. János még alig volt 16 éves. Csak most szabadult föl az inaskodásból és jó mesterembernek tartották, ha ugyan el lehetett hinni a mit magáról beszélt. A véletlen hozta össze őket, az a véletlen, a mely Páris roppant forgatagában két-két szerető szívet egymás közelébe dob. A fiu csinosnak találta, a leány belebolondult és csakhamar mindketten azoknak a nagy, érzélgős szenvedélyeknek a magaslátára emelkedtek, melyek képesek arra, hogy két gyermeket egyszeriben tragikai személyiségekké változtassanak.

A fiatal embernek eszé ágában sem volt, hogy elcsábítsa ezt a kis varróleányt. Becsülettel megkérte a kezét, mint a hogy az Párisban szokás, a hol sokan függetlenek már a munka folytán, mielőtt még koruknál fogva házasságot köthetnének. Tehát megajánlotta neki, hogy együtt éljenek és megesküdött, hogy szeretni fogja mindörökké. Egymásután több este eljött a műhely kijáratához; hazamenet beszélgetett

vele a nélkül, hogy egy percre is késletetné és mindenben megállapodtak, hogy milyen szobát bérelnek, hogy miként rendezik be háztartásukat és hogy honnan fognak pénzt szerezni. A fiu négy frankot keresett napjában, a lány 75 centimeot; ennyiből nyugalmasan élhetnek, sőt egy bébének is jut. Egyszer vagy kétszer megállottak pár percre elhagyott utcákon, körkörös mellet, nem adva s kapva egyéb kéjt, mint a mely a karoknak a derék köré fonódásából és az ajkak egymásra tapadásából származik; de nekik ez is elég volt arra, hogy a rákövetkező éjszaka ebrenálmodással suhanjon el felettük.

Ennyire voltak, mikor a kis Bertát egy szomszédasszony rajtakapta. Első dolga volt értesíteni az anyát; képzelhető micsoda jelenet következett erre. Husz percig folytonosan ütötte a leánykát, minden egyes ütésnél fölébe ordította a prostituáltak számtalan elnevezéseiből egyet-egyet és ráadásul még azokat a szavakat, melyekkel a köznép őket illeti. Ettől fogva minden nap saját maga ment el a lányért a műhelybe, egész uton szemrehányást téve neki a sok idővesztéséért.

Gyula végighallgatta a kis kétségbeesettet, a ki minden szónál, minden emléknél könyekben tört ki, a szája pedig úgy remegett, mint a halállal vívódóknak szokás.

A legtöbb ember leszidta volna a leánykát, de Gyula jól ismerte nővérét és tudta, hogy

végrehajtja fenyegetését és hogy csak egy mód van öt elterelni ettől a sötét szándéktól.

— Találkoznai fogsz vele — mondta. — Bizd csak rám. Holnap találkozhatsz vele és pedig nem rövid időre. Szöjkétek meg. Bellevilleben senki sem találta rátkot.

Ujabb zokogás szakította félbe.

— Többé nem láthatjuk egymást... Holnap reggel elutazik... Megirta nekem a műhelybe... Azt hiszi, hogy más szeretőm van, mert különben csak tudtam volna találkozni vele két hét óta... Azt írta, hogy a Hattuy-szigeten fog várni ma éjjelig s ha addig nem érkezem meg, elutazik St. Eriennebe, a hol a nagybecsi-jánál kap munkát... Most éjszaka nem mehetek ki innen, de holnap boldog lesznek, mikor ugyanazok a helyen meghalok.

Gyula kiugrott az ágyból

— Azonnal öltözz fel. Még nincs tizenegy óra. Elkísérellek, mert ebben az órában nem mehetsz egyedül.

Berta elkábulva a meglepetéstől és örömtől, lecsuszott az ágyról, magára kapkodta inget, harisnyát, ruháját, cipőjét, közben folytonosan figyelemmel kísérve testvérét.

Mikor kiléptek az ajtón, megpillantotta a szalmazsák szélén alvó kis Silvanit.

— Szegényke, — mondta Berta, — csak őt sajnálom. Szerettem volna továbbra is vele maradni.

Pierre Louys.

A tavaszi és nyári idényre selyemkelme, bársony, csipke- és szalag-szükségleteit vásárolja

(10—18.16)

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Tsa
selyemáruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruházban. Az idény összes újdonságai folyton rak-táron vannak. Szabott árak, tul-követelés kizárva.

Mintak vidékre kívánatra bérmetve küldetnek.

uj ba
alól
men
már
berbe
ken
mod
oszt
elkés
pillan
amiko
kaja
leány
ket,
egyze

Temo
holya
közp
ném
káros
Dánie

pipere
Szer
dül,
gyár
irod
zsirt
hideg
Ernö
ban,
és W

jára.
gától
állanv
magya
üzemü
nak és
mind
minteg
adatra
tus m
azonba
szemel
lével)
napig
ját el
későt
megj
koráb
ténhet
érvény
menel
külön

anyak
bejelen
H
kir. ör
Andri
Schei
Korén
Istvan
Borsos
S
ügyiga
György
rk. fö
napsz
számo
leánya
— Fe
Herod
rk. na
napsz
leánya
fia. —
— Fek
György
rk. ker
zászló
cipész
számos
leánya
Gruies
ev. nap
H
éves,
41 éves
János,
János,
gk. 41
janov
— Bur
éves,
élegyer
számos,
Gáspár,
Csernov
56 éves
Varga T
Péter, g

magy.
értesítés

uj bankjegyek jövő év tavaszán fognak a sajtó alól kikerülni. A munka azonban gyorsabban ment, mint remélték és így az új tizkoronásokat már ezen év végén, novemberben vagy decemberben forgalomba hozhatják. Az új bankjegyeken egy bájos gyermekfej lesz látható, amelynek modelljét Rohan herceg leánykaja szolgált. Az osztrák-magyar banknak a bankjegy vázlatának elkészítésével megbízott rajzolója ugyanis az utcán pillantotta meg a rendkívül bájos gyermeket és amikor megtudta, hogy az Rohan herceg leánykaja, a szülőitől engedelmét kért rá, hogy a leánykájuk arcával díszíthesse az új bankjegyeket, amibe Rohan herceg és neje szívesen beleegyeztek.

— **A Good-Templar előadása.** A „Good-Templar” rend helybeli „Egyetértés” című páholya f. hó 21-én, vasárnap d. u. 6 órakor a közp. állami elemi iskola termében magyar és német nyelven előadást fog tartani. Az alkohol káros hatását és ennek következményeit dr. Klein Dániel fogja ismertetni.

Legkifünőbb, legkellemesebb, legolcsóbb pipereszappan a Kolozsvárt készülő Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipereszappan. Egyedüli, tényleg deszficiált toilette-szappan. Egyedüli gyártója a szabadalmazott ásvány-, higién- és irdai szappannak, melyek a kézről mindennemű zsirt, olajat, vagy festéket azonnal eltávolítanak hideg vízben is. Kapható: Kellner József, Basch Ernő gyógyszerárában, Melkuhn Dezső drogueriájában, Petz Antal, Perger Rezső, Wéhner György és Weiterschan Jakab urak üzletében.

— **Mérsékelt áru jegyek Szent István napjára.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magyar királyi államvasutak, valamint a kassa—oderbergi vasút magyar vonalainak összes állomásairól — az üzembükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30%-al mérsékelt áru menettérti jegyek adnak ki. Ezen menettérti jegyek f. évi augusztus hó 16—20. napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadni. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, a visszatérést legkésőbb az 5. napon éjjel előtt meg kell kezdeni, megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszokásának sem menet, sem jövetekor nincs helye Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kovács Zsigmond, cs. és kir. őrmester és Kirchner Mária rk. — Borbély András, rk. földmives és Szalma Verona rk. — Scheiring Marton, rk. vasuti éjjeli őr és özv. Korényi Jánosné szül. Szabó Sara. — Lehner István, rk. napszámos és Horváth Ágnes rk. — Borsos Péter, rk. napszámos és Tápai Teréz rk. **Születések:** Borbély Mihály, rk. pénzügyigazgatósági hivatalnok, fia. — Wancsik György, rk. napszámos, fia. — Bezdán József, rk. földmives, leánya. — Manojlov István, rk. napszámos, fia. — Kosztity Milivoj, rk. napszámos, leánya. — Engsz János, rk. napszámos, leánya. — Pozovics András, rk. napszámos, fia. — Percz Vitályos, rk. napszámos, leánya. — Herodek János, rk. mázoló, fia. — Bogdán János, rk. napszámos, leánya. — Kolleth Ferenc, rk. napszámos, fia. — Milya György, rk. napszámos, leánya. — Kovács Ármán, izr. fogházfelügyelő, fia. — Tabacki Dóme, rk. napszámos, leánya. — Feketics Ferenc, rk. festő, fia. — Radovancev György, rk. napszámos, leánya. — Gimpel József, rk. kereskedő, fia. — Brunet Antal, rk. honvéd zászlóaljkiáltó, leánya. — Werth István, rk. cipész, leánya. — Vucsetics László, rk. napszámos, fia. — Gottlieb Ferenc, rk. lakatos, leánya. — Novakov Júlia, rk. cigány, fia. — Gruics Péter, rk. szűcs, fia. — Veréb István, ág. ev. napszámos, leánya.

Halálozások: Ubavity Miléna, rk. 15 éves, roncsoló toroklob. — Rakity Mihály, rk. 41 éves szappanos, gyomorfekély. — Gavrilovics János, rk. 68 éves csizmadia, aggkór. — Borbély János, rk. 1 napos, életgyenge. — Vukov István, rk. 41 éves hajótulajdonos, tüdővész. — Czvejanov Vitályos, rk. 18 éves napszámos, veselob. — Burger Ferencné, szül. Neograd Éva, rk. 51 éves, méhrák. — Pozner Mária, rk. 26 napos, életgyenge. — Bandu Tivadar, rk. 45 éves napszámos, heveny mellhártyalob. — Lischerong Gáspár, rk. 18 éves földmives, hasihagymáz. — Csernovics Jánosné, szül. Gavrilov Ilona, rk. 56 éves, tüdőlegdag. — Kerpatics Antalné, szül. Varga Teréz, rk. 55 éves, hasmenés. — Magyarov Péter, rk. 80 éves napszámos, aggkór.

— **A utipodgyász elszállítása a lakásról.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak köz-

ponti menetjegyirodája (Budapest, V., Vigadó-tér 1. sz.) a vasuton feladandó utipodgyászt előszóval, írásban vagy telefon utján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségeiben vasuti podgyásként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonathoz átadja. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos vevényt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségeiben szolgáltatja ki, vagy kívánatra 40 fillér díjért a lakásra is elküldi. Az említett menetjegyirodában, melynek helyiségeiben egy idegen forgalmi iroda, olvasóterem, etnografiai és házi iparbazár, továbbá fürdők számára egy tudakozó iroda létezik, a szükséges összes különféle menetjegyek, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal előbb is megválthatók és ugyanott bármely utazási ügyben szóval vagy írásban díjmentes felvilágosítás nyerhető.

Dr. Král f. é. szeptember hó 5-éig elutazott Nagybecskerekéről.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep következtében hétfőn este a rendes időben jelenik meg.

Irodalom és művészet.

* **Somfai János új regénye.** Karácsony táján Wodianer F. és fia cs. és kir. udvari könyvtáros kiadásában Somfai Jánosnak új regénye jelenik meg. A regény címe „A Kalvaria” s az író érdekesítő tárgyát a magyar társadalmi életből merítette. A regény előzőleg megjelenik a „Budapest” politikai napilapban, amely a jövő héten kezdi meg közlését. A regényre már eleve fölhívjuk olvasóink figyelmét s a könyvre előjegyezhetni a „Budapest” kiadóhivatalánál Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3. szám.

* **Hangverseny.** Megirtuk, hogy a Nagybecskereki Zenekedvelők Egyesülete és a Harmonia férfidalkör augusztus hó 20-án együttes hangversenyt rendez a kaszinó kertben. A hangverseny íránt általános az érdeklődés s műsora a következő: 1. a) „Induló.” b) Doppler Ferenc: „Ika” nyitány. 2. Storch A.: „Élet és dal” férfikar. 3. a) Blon: „Virágsuttogás.” b) Beuger: „Manók tancsa.” 4. Milde L.: „Csillagok világa” vegyeskar tenor-szóval, zenekar kísérettel. 5. Eilenberg: „Huszárrohám.” 6. Abt F.: „Piros rózsza” férfikar. 7. Brahms J.: „Magyar táncok.” 8. Mäder: „Harangoznak imádkozzunk” férfikar. 9. a) Milökör: „Keringő.” b) „Induló.” A hangverseny kezdete 8 és fél órakor.

* **A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XI. évfolyam 16-ik füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli: I. „Egy sir” műdal Kiss József szövegére az országos nevű zeneszerző Lányi Ernőtől. II. „Neger fütty induló” — Neger Pfeif Marsch” eredeti amerikai induló Kerry Millstől. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetben mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Előfizetheti a most folyó III. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klöner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24. sz., hol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.**

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A nagytoráki zendülés.** Ismeretes, hogy még ez év februárjában Nagytorákon a félrevezetett nép zendülésben tört ki. A jegyző jelentést tett a dologról a nagybecskereki ügyészségnek, amely igazgatás miatt vadat emelt ifju Dezsán Juan, Szekosán Gruja, Csipú Pável, Paukaricsán Pál, Csikala Jován és Kresu Pál nagytoráki földmivesek ellen. A nagybecskereki törvényszék június 24-én foglalkozott a bűnpörrel. A tárgyaláson az összes vádlottak tagadták azt, hogy ők izgattak vagy fenyegettek volna. A törvényszék azonban a jegyző, a csendőr-őrmester, Szöcs Gyula irnok, Fodor Lázár esküdt, Rása György bíró, akik jelen voltak a zendülésnél és még mások vallomásaival bebizonyítottak talála az igazgatás vétségét és Dezsánt, Szekosánt, Csikala Jovánt meg Csiput 6—6 hónapi államfogházra, Kresut és Pankaricsánt pedig 3—3 hónapi államfogházra ítélte. A védő felebbezet az ítélet ellen és így került az ügy a szegedi kir.

tábla elé, amely tegnap foglalkozott a dologgal s mint Szegedről írják, részben megváltoztatta az elsőfoku ítéletet, amennyiben a büntetéseket hat hónapról két hónapra, háromról pedig egy hónapra szállította le.

Nyilttér.*)

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájvizsek nem elégségesek. A foghúson mindig újólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban oly frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturált emberekben a legsikeresebb használatra bizonyult.

(94—21.15)

Az egyedüli, tanárok és orvosoktól kipróbált és ajánlott száj-
nélküli fogtisztító szer, a Dr. J. G. Popp, cs. és kir. udvari fogorvos,
Wien XIII/6. által készített, valódi.

Anatherin

száj- és fogviz, mindenféle száj és fogfájás ellen. Csak fenti üvegben
eredeti. Uvege K. 2-80, 2—, 1—.
Fogcseré, ártalmas szappan nélkül, a 80 fillér. A szájat, fogakat
és foghúst mindenkor széppé, egészségesé, szag nélkülivé és fájdalom-
mentessé teszi.

Anatherin-fogpasta üvegben K. 1-40, csomagban 70 fillér. Fogpasta
K. 2—
Gyógyfű szappan 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban s nagyobb üzletben.

Főraktár:

Nagybecskereken Melkuhn Dezső drogueriájában.
(346b—12.9)

* Az e rovat alatt közöltéket nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes táviratok azt a hírt hozzák, hogy Port-Arthurt tegnap a japánok elfoglalták volna. Ezzel szemben más táviratok nem adnak hírt Port-Arthur el-estéről, hanem csak az ott folyó szakadatlan harcokat konstatálják. A japán bombák iszonyu károkat és veszteséget okoznak az oroszoknak s csak az utóbbi két nap alatt közel 2000 embert öltek meg a japán ágyuk.

Orosz hajók pusztulása.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, az odaérkezett összes jelentések megerősítik a „Polieda” orosz hadihajó elsüllyedését.

Reitzenstein orosz ellentenger-nagynak Pétervárra intézett jelentése szerint az „Askol” csatahajó kazánját egy japán ágyugolyó tönkrelőtte, úgy, hogy a hajó hasznavehetetlenné lett.

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” ered. táv.) A képviselőház ma déli 12 órakor Perczel Dezső elnöklésével rövid formális ülést tartott, a melyen az elnök bemutatta a főrendiházban letárgyalt s onnan visszaérkezett törvényjavaslatokat.

Törvények szentesítése.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” ered. távirata.) A képviselőház összeegyeztető bizottsága ma délután ülést tartott, a melyen összeegyeztette a képviselőház és a főrendiház határozatait a legutóbbi törvényjavaslatokról. A törvényjavaslatokat még holnap felterjesztik szentesítés végett a királyhoz.

A vezérkari főnök felköszöntője.

Budapest, augusztus 19 (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: A vezérkar tegnap Bécsben, a király születésnapja alkalmából diszebedet tartott, a

melyen részt vett Lipót Szalvátor főherceg, 59 tábornok és törzstiszt. A bécsi távirat szerint az ebédén Beck báró vezérkari főnök felköszöntőt mondott volna, a melyben a legutóbbi magyar viszonyokra célozva, állítólag ezeket mondotta: Nehéz esztendőt élt át ő felsége és nehéz vizsga volt ez az esztendő haderőnkre is, a mely azonban minden kísérésnek, izgatásnak ellentállott s a hadsereg egysége, hála Istennek, fenntartott. A vezérkari főnök felköszöntője élénk felöntést kelt.

A nemzetközi tüzoltó-kongresszus.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti táv.) A nemzetközi tüzoltó-kongresszus ma délelőtt 9 órakor folytatta tegnapi megkezdett gyűlését, amelyen több tartottak szakelőadást. A tüzoltók délután 3 órakor megnézték az Operában a záporpróbát, azután megtekintették a mentők házát. Később gyakorlat volt a henger-malomnál, este pedig bankett lesz a Margit-szigeten.

Az új finn főkörmányzó.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Helsingforsból táviratozzák, Obelenszky herceg, Finnország új főkörmányzója ma foglalta el hivatalát és egyben fogadta a finn szenátus kiküldötteit, akik előtt liberálisabb felfogásu nyilatkozatokat tett.

A gyöngyösi tűzvész.

Budapest, augusztus 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Gyöngyösről jelentik, az ottani tüzet ma reggel oltották el teljesen. Hiteles jelentés szerint összesen 610 ház égett le, a melyeknek igen nagy része nem volt biztosítva.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. augusztus 19.

A készruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	10.75	10.90
Pestvidéki új	76	—	—	80	10.60	10.85
Bánsági új	76	—	—	80	10.75	10.90
Bácskai új	76	10.45	10.60	80	—	—
Rozs elsőrendű					7.95	8.10
„ másodrendű					7.85	7.90
Árpa takarmány					7.25	7.50
„ égetni való					7.15	7.25
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					7.30	7.50
Tengeri bánsági					—	—
„ másnemű					7.55	7.65
Repcse káposzta					11.50	—
„ bánsági					—	—
Köles					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	10.72
Buza (áprilisra 1905.)	10.95
Tengeri (augusztusra)	7.52
Zab (októberre)	7.31

Közgazdaság

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyezték a Nagybecskereken, 1904. évi augusztus hó 19-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	10.15 korona
kétszeres		7.20
rozs		6.—
árpa		6.20
zab		6.20
kukorica		7.50
repcse		—
széna I.		11.—
„ II.		10.—
szalma I.		5.—
„ II.		4.—
burgonya (új) 1 kilogr.		3.—
marhahús I. 1 kilogr.		0.14
„ II.		1.20
borjú hus		1.56
disznó hus		1.40
juh hus		1.20
zsir		1.04
		1.60

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1904. évi augusztus hó 12-től augusztus hó 18-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Czvetkov Deszanka tulajdonát képező 2 hold szántót megvette Magyarov Zsiva 1400 koronáért.
Rosenfeld Adolf tulajdonát képező 72. sz. ház felét elajándékozta Rosenfeld Helénnek.
Francuzski Péra tulajdonát képező 355. sz. ház felét megvette Francuzski Stéva 400 koronáért.
Czvetkov Szmilja tulajdonát képező 3 hold szántót megvette kk. Czveity Jóva és Mladen.
Czvetkov Deszanka tulajdonát képező 1 hold szántót megvette Szuvacsarov Pája 700 koronáért.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1904. május hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 8 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 8 óra 48 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Árlejtési hirdetmény.

Torontál-Józseffelva községe a m. kir. belügyminiszteriumnak 58427/904. sz. a. jóváhagyott határozatával a község határában levő összes dűlőutak és összes magán és köztulajdon képező birtoktestek, összes határpontjainak a község által rendelkezésre bocsájtandó kataszteri térképek és birtokívek adatai alapján fogantatásitandó helyszíni felmérését és kijelölését határozta el.

Ezen munkálatra a község előjárásága ezennel árlejtést hirdet. A feltételek a következők:

1. A község határa mintegy 6600 kat. hold.
2. A mérnöki felméréshez a község és magántulajdonosok kizárólag a határkarókat adják és helyezik el.
3. A mérnöki felmérés 1905. év tavaszán lesz befejezendő.
4. Csak okleveles mérnökök árlejtethetnek, kik munkájukért szavatosságot vállalni kötelesek.
5. A zárt ajánlathoz a mérnöki oklevél hiteles másolata csatolandó.
6. A mérnöki munkadíj holdankénti egység ár mellett jelölendő meg.
7. Egyéb feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Felhívtnak mindazon okleveles mérnökök, kik fenti mérnöki munkát fogantatásitandó elvállalni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat f. évi október hó 15-ig alólírott község előjáráságnál adják be, mivel később beérkezett ajánlat figyelembe vételni nem fog.

Torontál-Józseffelva, 1904. évi aug. hó 10-én.

(606—1.1)

Az előjáróság.

29498/904. szám.

M. kir. államvasutak.
Bpest-jobbparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

India állomásunkon iskolaépület, fűkamra, disznóól és tyúkretrec, valamint egy tonnás tűzrendszerű árnyékszék vízellátásával, továbbá egy szeméttverem munkáinak biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák minőségére és mennyiségére vonatkozó ajánlati költségvetés, a pályázati feltételek, az ajánlati minta, nemkülönben a szerződés tervezete az alólírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külsőkerespesi-ut, szemben a keleti pályaudvarral), vagy pedig Ujvidéken székelő osztálymérnökségünknel a hivatalos órák alatt 2 koronáért megszereshetők, ahol egyuttal a tervek is betekintheők.

Jogérvényesen és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 27-én déli 12 óráig a jobbparti üzletvezetőség titkárságánál nyújtandók be a következő felirattal: Ajánlat az India létesítendő iskolaépület és melléképületeire. Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus hó 26-án déli 12 óráig 1200 korona, azaz egyezerkétszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Budapest, 1904. évi augusztus hóban.

Az üzletvezetőség

(Utánnomás nem díjaztatik.)

123533/904. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága különféle, használaton kívül helyezett, de javítások által még jó karba helyezhető, budapesti központi szertárunkban megtekinthető tárgyakat, u. m.: 1 db Fernan-féle talpfakapcsoló-gépet, 2 db vízmérőköszűréket (vízmérő-órák), 1 db gőzmotort, 1 db tolmérőt és 1 db pályládát eladni óhajtván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az eladásra kerülő tárgyakat feltüntető kimutatás, mely egyuttal ajánlati úrlapul is szolgál, anyag és leltárbeszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen megkapható; vidéki megkeresésekre ezen kimutatás postával küldetik meg.

Ajánlatok tetszes szerinti tárgyakra, de kizárólag az általunk kiadott úrlapon tehetőek. A vevő köteles leendő a neki eladott tárgyakat az értesítés vételétől számított 14 nap alatt a megfelelő vételár előzetes megfizetése mellett átvenni és a szertárból eltávolítani.

A pályázni kívánók felkérhetnek, hogy erre vonatkozó és 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat *fojto évi augusztus hó 25-ének déli 12 óráig* anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. II. em. 43/a. ajtó sz. a.) benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlat borítéka következő felirattal látandó el: „Ajánlat 123533/904. számhoz selejtezett leltári tárgyak megvételére.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napjának déli 12 óráig a megvenni szándékolt tárgyak az ajánlati árak szerinti értékének öt százaléka bánatpénzként teendő le főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban. Budapest, 1904. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

114.569/904 számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alólírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére 1905. évi január hó 1-től, 1905. évi december hó végéig denaturált borszeszből felmerülő szükségletének szállítását, mely egy évre mintegy 900 hektoliterrel van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az erre vonatkozó jegyzék, mely egyszerű ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításra vonatkozó részletes módoszatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtószám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított egy koronás m. kir. okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi augusztus hó 25-iki déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külcimmel látandó el: Ajánlat denaturált borszesz szállítására 114.569/904. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt borszesz egy évi értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi augusztus hó 24-iki déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1904. július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 64. Szakavatottak Postaszékhelyénél

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, pártatlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzsodákkal, kő- és kádifürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESEBB
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.
KIVÁLÓ SZERENŐSE!
• ELŐZKENYÉSÉG!
SZERENŐSE-NAPTÁR
INGYENESBÉRMENTVE!
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
a magy. kir. szab. osztályosajáték főelírású helye.
110.000 sorajegy, 55.000 nyer. — Nyeremények összege 14.459.000 korona.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után
hónap törlesztés: 2% levonással:
40 érem a tőke del. 1.20%-a
45 : : : 1.25%-a
50 : : : 1.30%-a
55 : : : 1.35%-a
60 : : : 1.40%-a
65 : : : 1.45%-a
70 : : : 1.50%-a
75 : : : 1.55%-a
80 : : : 1.60%-a
85 : : : 1.65%-a
90 : : : 1.70%-a
Közvetítő járuléka a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HOTEL PARIS SZÁJLODA
Szálloda: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁRCZI-KÖRÚT 25. SZ.
100 szoba 2-20 k. től fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörfőzde a házban. Villamos vasúti megállóhely az össze pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON
LEGTÖKÉLETESÉBB IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKIA
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.
FEJLEMÚHATATLAN

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvence találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Külön magyar konyha, valódi itala borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedüli kimerése.

As egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, micsertit stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan 1—K, puder 2—K.
Postai szétküldés naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerész
Budapest — Erzsébetfalva.

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legkisebb gyógy mód: asthma, szív-, gyomor-, légszűrés, szélhűtés, elmezsavar stb. ellen.
Megalapítója és egyedüli képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁRCZI-KÖRÚT 18. SZ. I. E.M.

Shacia
KRIEGER-FÉLE
LEGKÖZNEVESEBB
ÁRGISZTÍTÓ-ÉS
SZÉPÍTŐ SZEREK:
Versenyen kívüli olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia női ruha-keleme-különlegességek áruháza
LEON és OLAI
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körút 7
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2—3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.
BÉCS
Dresdnerstrasse 78—80.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

PLATSCHEK VILMOS
Élismert legelsőszéki, legrészletesebb
FÉRFI- ÉS GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház (Károly-körút)

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

505—x.67

Hirdetmény.
Zsigmondfalva templomépítési bizottsága a Zsigmondfalván 30.960 kor. 16 fillér költség erejéig építendő róm. kath. templom építésére folyó évi szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor Zsigmondfalva község háza tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.
A versenyezni óhajtok felhívhatnak, hogy az építés elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött napnak d. e. 10 órájáig a templomépítő bizottság elnökségéhez annyival inkább nyújtsák be, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.
Az ajánlathoz csatolandó annak a nyugtája, hogy a költségösszeg 10%-ának megfelelő bantpénz Zsigmondfalva község pénztárába lefizettetett.
A szóban forgó építésre vonatkozó tervek és költségvetés az általános és részletes feltételekkel az écskai róm. kath. plébánia hivatalnál betekintheők. Csak szakférfiak ajánlata vétetik figyelembe.
Kelt Zsigmondfalván, 1904. évi aug. hó 12-én. (591—3.3)
A templomépítő bizottság elnöksége.

Árlejtési hirdetmény.
Ezennel közhírré tétetik, hogy folyó hó 20-án d. u. 4 órakor a gör. kel. szerb hitközség üléstermében az összes szerb iskola-épületek tatarozási munkálatai árlejtés útján ki fognak adatni.
Közelebbi felvilágosítást ad
Gligorijevity Jócza,
szerb isk. gondnoka.
(609—1.1)

38. kgy. szám. 1904. 607—3.1

Árlejtési hirdetmény.
Grabác község házában 1904. évi szeptember hó 12-én d. e. 9 órakor zárt ajánlatokkal és nyilvános árlejtéssel a község nagyvendéglője 1905. évi január hó 1-től 1910. év végéig terjedő 6 évre, a 900 korona évi kikiáltási ár 10%-banatpénz betevése mellett 1/4 évi előleges berrészlet fizetési kötelezettséggel bérbe adatik.
Ugyanakkor hasonló feltételekkel és hasonló időre a községi „Erzsébet királynéliget” 80 korona évi kikiáltási árral szintén bérbeadásra kerül.
Továbbá ugyanakkor a körülbelül 6700 holdnyi határon üzendő vadászati jog évi 90 korona kikiáltási árral 1905. évi augusztus 1-től 1911. évi július hó 31-ig terjedő 6 évre bérbe fog adatni.
A zárt ajánlatok legkésőbb az árlejtési nap d. e. 8 órájáig fogadtnak el.
A közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt naponként betekintheők.
Grabác, 1904. évi augusztus hó 18-án.
Vihely Géza s. k., Rosenzweig Miklós s. k., jegyző. bíró.

Sok pénz!
400 koronáig kereshetnek minden rangú egyének havonként, rizikó nélkül mellékkereset gyanánt.
Bővebbet „A. B. 34.” alatt Annoncen-Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstrasse.
(888—62.46)

Hirdetések
felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

A felső-torontáli ármentesítő és belvizzabályozó társulat igazgatójától.

8798. ig. ex. szám 1901.

608-1.1

Pályázati hirdetmény.

A „Felsőtorontáli ármentesítő és belvizzabályozó társulat”-nál egy üresedésbe jött **gátbiztosi állásra** ezennel pályázat hirdetik.

Az állás javadalmazása: 900 korona kezdőfizetés, ötször megújuló 12% 5-öd éves pótlék, 600 korona uti átalány, szabad lakás, irodaszerek és 400 méter fűtermés.

Pályázhatnak 24—40 éves feddhetlen előéletű, jó erkölcsi magaviseletű, kifogástalan testi és szellemi épségű, egészséges magyar honosok, kik a magyar nyelvet szóban és írásban bírják és nem túlságosan nagy családdal bírnak (legfőlegb 2—3 gyermek), előnyben részesülnek azok, kik vízmesteri képesítéssel bírnak és azok, akik a magyar nyelven kívül németül, szerbül vagy románul is beszélnek. Hasonló képesítés mellett a nem kebelbeli pályázók előtt az igazolványos al-tisztek folyamodványai előnyben részesülnek.

A kinevezés az alapszabályok értelmében a teljes illetmények élvezete mellett egyelőre két évi próbaszolgálatra történik.

Az erkölcsi és személyi okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérvények Méltóságos zombori Rónay Jenő urhoz, mint a felső-torontáli ármentesítő és belvizzabályozó társulat elnökéhez címezve, a felső-torontáli ármentesítő és belvizzabályozó társulat igazgatóságához címelve Nagyikindára nyújandók be folyó évi szeptember 20-ig; későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Nagyikinda, 1904 évi augusztus hó 13-án.

Br. Hauser Károly s. k.,
társulati igazgató.

Kitűnő zongorákat

csakis elsőrendű
gyárosoktól tartok
állandóan raktáron.

Olcsó árak
= részletfizetésre is.

Régi zongorákat
ujjakkal cserélek fel
s elvállalok minden-
nemű javítást, han-
golást stb. stb.

Weisser Adon,

orgona-építő és zongora-hangoló.
Nagybecskerek, Gizella-part 6. szám.
(451—12.11)

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebűt) készíték a legujabb mód szerint, valamint javítok olesón és gyorsan, szint-
ugy jutányosan
eserélek be óeskat
= ujjak fejében, =

E szakmába vágó kovács, bográn és nyerges munkát szintén elvállalok.

Versenyképesség! **AMEND FERENC** kocsigyártó
NAGYBECSKEREK, Aradézi-ut, a régi kórházzal szemben
(8—40.34)

Ki szeretne
finom, tiszta, szeplőnélküli rózsás aroot, lágy, üde arobórt? Az mosakodjék naponta az általánosan ismert orvosi
Bergmann-féle Liliomtejszappannal
(Védjegy: Két bányász)
Bergmann & Co gyárából Dresden és Tetschen a/E.
Raktáron Nagybecskereken (80 fillér darabja):
Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jacobi Hermann gyógy-
szertárában. 433a—30.12

A legtisztább párolatu cognac a magyar-francia cognac-gyáré Világos.

Kapható minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben.

(6—18.17)

140.357/F. IV. e. sz. 1904. M. kir. államvasutak.
HIRDET M É N Y.
Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsi-ban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműk, botok, napernyők és esernyők stb. alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Fiume állomáson 1904. augusztus 23-án d. u. 2 órakor,
Kis-Csell állomáson 1904. augusztus 24-én d. e. 9 órakor
és Budapest keleti pályaudvaron 1904. augusztus 29-én d. e. 9 órakor.
Budapest, 1904. évi augusztus hóban.
(3.2) Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Több kisebb lakás
évi bér 120, 140, 160 frt, azonnal, illetve november hó 1-étől kiadó.

...
Eladó
egy jókarbanlévő kapu, 1 kocsiszin ajtó,
5 kettős nagy ablak jalousiennal.
Bővebb felvilágosítást nyújt
HAIDEGGER ÖDÖN,
Gymnasium-utca.
(596—3.3)

Románecska község előljárói.
1900. kig. szám. 1904. 601—3.2
Arlejtési hirdetmény.
Közhírré tesszük, hogy a Románecska község mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a modern igényeknek mindenben megfelelő, ujonnan épített nagyvendéglő az összes hozzátartozó mellékhelyiségekkel, részben butorzáttal, 3, esetleg 6 évre bérbe adatik.
A bérbeadás iránti arlejtést Románecska község házában folyó hó 25-én d. e. 8 órakor tartjuk meg.
Kikiáltási ár évi 1000 korona bér, a melynek 10%-a az árverést megelőzőleg készpénzben bánatpénzül lefizetendő.
A bérbeadandó épület bármikor megtekinthető s a közelebbi feltétlek az előljáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Románecska, 1904 évi aug. hó 15-én.
Molnár János, jegyző.
Palanacski Gyóka, bíró.

Rövid, jó gyártmányu
zongorát
keresek barbevételre.
Szives ajánlatokat „L. J.” jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbít.
(504—3.2)

Kiadó ház.
A Csernovits-uteában fekvő házam kiadó.
Ugyanitt olesón eladok butorok, porellán-szervisz, fürdőkád.
Bővebbet
Dr. Dimitrievits J.-nél,
a Csernovits-uteában.
(599—3.3)

SCHICHT-SZAPPAN
VÉDJEGYEK:
„SZARVAS” vagy „KULCS”
a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Minden kártékony vegyület-től teljesen ment.
Mindenütt kapható!
A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT” névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.
418—34.12